

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2020 ГОДИНА

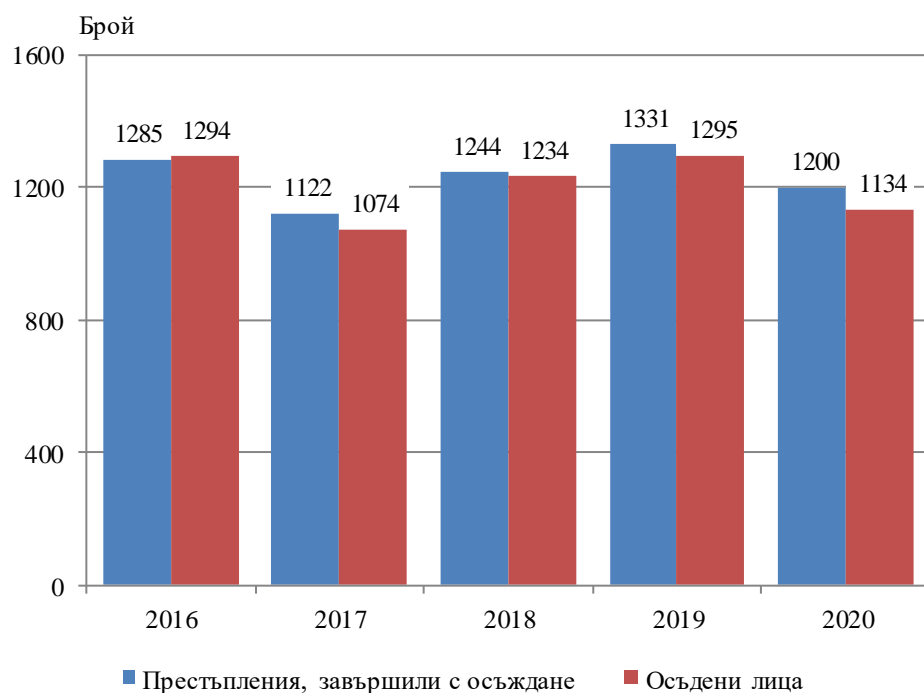
През 2020 г. в съдилищата на територията на област Варна са приключили делата за 1 441 извършени **престъпления**. С осъдителни присъди са приключили делата за 1 200 извършени престъпления. От тях за 616 престъпления - с ефективно осъждане, а за 584 - с условно осъждане. Делата за 18 престъпления са били прекратени, за 20 са завършили с оправдаване, а за 203 - с освобождаване от наказание.

През 2020 г. в област Варна **обвиняеми** са били 1 373 лица, от които:

- ефективно осъдени са 567 лица, или 41.3% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 567 (41.3%) лица;
- освободени от наказателна отговорност са 204 (14.9%) лица;
- оправдани са 17 обвиняеми лица (1.2%);
- прекратени са делата на 18 лица (1.3%).

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди** в област Варна през 2020 г. е 1 134. От тях 46 (4.1%) са непълнолетни.

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица в област Варна през периода 2016 - 2020 година

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2020 г. най-голям е броят на **общопасните престъпления** - 627, или 52.3% от общия брой на престъпленията, завършили с осъдителни присъди. Осъдените за извършването на този вид престъпления са 568, или 50.1% от общия брой на осъдените лица. В структурата на общопасните престъпления най-голям е броят на *престъпленията по транспорта и съобщенията* - 404, или 64.4% от общия брой на общопасните престъпления. За извършването на този вид престъпления са осъдени 356 лица, или 62.7% от осъдените за извършени общопасни престъпления.

Престъпления против собствеността²

На второ място в структурата на престъпленията, завършили с осъждане през 2020 г., са тези **против собствеността**. С осъдителна присъда са приключили делата за 323 извършени престъпления (26.9% от всички престъпления, завършили с осъждане). Осъдени са 347 лица, или 30.6% от общия брой на осъдените през 2020 година. Сред престъпленията против собствеността най-разпространени са *кражбите* на имущество със 76.8% относителен дял от престъпленията против собствеността и 20.7% от общия брой на всички престъпления, завършили с осъждане. С осъдителна присъда са приключили делата за 248 извършени кражби, а осъдените за тях лица са 274.

Престъпления против личността³

През 2020 г. са наказани 87 **престъпления против личността** (7.3% от всички престъпления, завършили с осъждане). За извършването им са осъдени 70 лица, или 6.2% от общия брой на лицата с влезли в сила присъди през годината. Сред престъпленията против личността най-много са причинените *телесни повреди*, като с осъдителна присъда са завършили делата за 47 престъпления. Броят на осъдените лица за извършването на този вид престъпления е 45.

Осъдени лица за други видове престъпления

През 2020 г. са осъдени за извършването на:

- документни престъпления - 59 лица (5.2%);
- престъпления против стопанството - 42 лица (3.7% от всички осъдени);
- престъпления против брака, семейството и младежта - 21 лица (1.8%);
- престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции - 10 лица (0.9%);
- престъпления против реда и общественото спокойствие - 9 лица (0.8%);
- престъпления против правата на гражданите - 5 лица (0.4%);
- престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система - 3 лица (0.3%).

¹ Включват престъпления, извършени по общопасен начин или с общопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

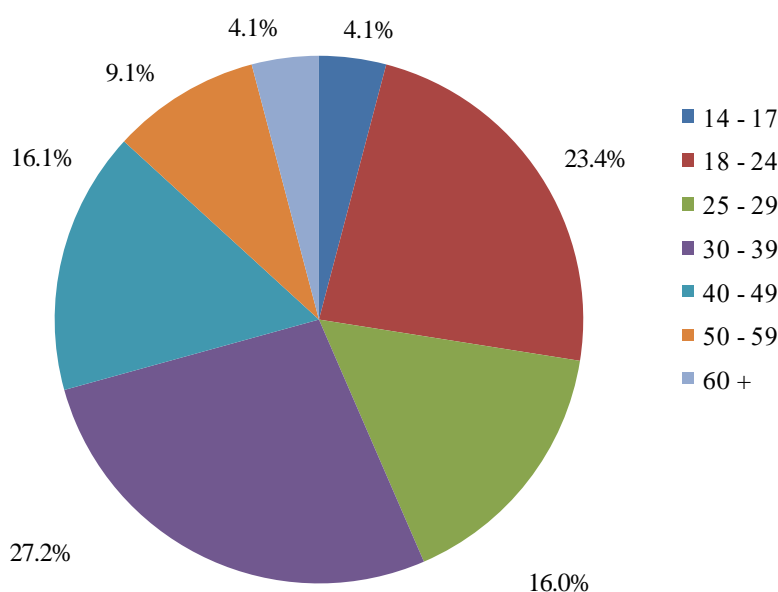
³ Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат, трафик на хора.

Осъдени лица по пол и възраст

Разпределението на осъдените през 2020 г. лица по пол и възраст е следното:

- Броят на осъдените мъже е 1 041, или 91.8% от общия брой на осъдените лица. Най-голям е дялът на мъжете с влязла в сила присъда във възрастовата група 30 - 39 години - 26.7% от общия брой на осъдените мъже;
- Осъдените жени са 93 (8.2%).

Фиг. 2. Структура на осъдените лица в област Варна през 2020 г. по възраст

Осъдени лица по наложени наказания

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителният дял на *лишените от свобода*. През 2020 г. те са 881, или 77.7% от общия брой на осъдените лица. Най-висок е относителния дял на лишените от свобода за срок до 6 месеца (56.5%) и от 6 месеца до 1 година - 26.2% от всички осъдени на лишаване от свобода.

Наказанието *пробация* е наложено на 149 лица (13.1% от всички осъдени), *глоба* - на 99 лица (8.7%), а *обществено порицание* - на 5 лица (0.5%).

Методологични бележки

Статистическото изследване на престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди осигурява информация на базата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

В броя на обвиняемите лица се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, **е наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице (1-СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Допълнителна информация относно методологията и данните от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ е публикувана на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56).